

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ
Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

ТЕРМІНОЛОГІЯ
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА
ТА СУМІЖНИХ ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ

Збірка наукових праць
Випуск 10

Київ
Четверта хвиля
2017

УДК 001.4:930.22

ББК 73

Термінологія документознавства та суміжних галузей знань: зб. наук. пр. / Київський нац. ун-т культури і мистецтв ; ф-т культурології. За заг. ред. *В.В. Бездрабко*. – Київ, 2017. – Вип. 10. – 240 с.

ISBN 978-966-529-320-0

Збірка наукових праць містить матеріали Десятого міжнародного науково-теоретичного семінару «Термінологія документознавства та суміжних галузей знань» (Київ, 2017), організованого кафедрою інформаційної, бібліотечної та архівної справи Київського національного університету культури і мистецтв. Статті та повідомлення присвячені загальній теорії термінознавства, термінографії, проблемно-тематичним аспектам термінології документознавства та суміжних наукових галузей знань.

Для фахівців у сфері термінознавства, документознавства, наук документально-комунікаційного циклу.

УДК 001.4:930.22

ББК 73

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

М.М. Поплавський, доктор педагогічних наук, професор (голова)
В.В. Кушнар'єв, кандидат культурології, доцент (заступник голови)
В.В. Бездрабко, доктор історичних наук, професор (заступник голови)
С.Д. Безклубенко, доктор філософських наук, професор
О.Є. Гомотюк, доктор історичних наук, професор
Н.Б. Зинов'єва, доктор педагогічних наук, професор
С.Г. Кулешов, доктор історичних наук, професор
В.С. Шандра, доктор історичних наук, професор
Г.М. Швецова-Водка, доктор історичних наук, професор

Опубліковані матеріали відбивають точку зору авторів,
яка не завжди збігається з думкою Редакційної колегії.

За точність цитувань Редакційна колегія відповідальності не несе.

*Рекомендовано до друку радою факультету культурології
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 02 від 11 травня 2017 р.)*

ISBN 978-966-529-320-0

© Автори статей, 2017

ЗМІСТ

СЛОВО ДО ЧИТАЧА	6
<i>Vita brevis, ars longa</i>	6
ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА	8
<i>Валентина Бездрабко</i> Термінологічний стандарт із діловодства й архівної справи: яким йому бути?	8
<i>Лілія Гаращенко</i> Аналітичні номінації терміносистеми документознавства	21
<i>Михайло Гінзбург</i> Мова технічних стандартів як окремий функційний шар фахових мов	28
<i>Галина Нестеренко</i> Термінологія кадрового менеджменту й кадрового діловодства: проблемні аспекти та їх вплив на практику	39
<i>Юрій Нестерович</i> О трансдисциплінарном взаимодействии понятий документа и информационного продукта в ракурсе описания структуры издания и публикации при построении общей интертеории	48
БІБЛІОТЕКОЗНАВЧА ТЕРМІНОЛОГІЯ	61
<i>Жанна Бабенко</i> Розвиток терміносистеми інформаційного обслуговування	61
<i>Емілія Огар</i> Дитяча книга у міждисциплінарній перспективі: особливості творення базових термінів	70
<i>Людмила Трачук</i> Електронні каталоги в обласних універсальних наукових бібліотеках України: термінологічні питання	78
<i>Світлана Чуканова</i> Місце терміна «інформологія» у сучасному українському бібліотекознавстві	86
<i>Галина Швецова-Водка</i> Типологія видань і термінологічний стандарт 3017:2015	89
АРХІВОЗНАВЧА ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	95
<i>Олена Глушан</i> Розвиток міжнародної стандартизації архівного описування: проект стандарту «Документи в контекстах» (RiC)	95

Сергей Жумарь, Юрий Нестерович

Корреляція понять, означених терміноелементами «фонд»,
«інформаційний ресурс» в архівоведенні
і бібліотековедінні (к постановке вопроса)..... 102

Катерина Климова

Валоризація архівів: генеза і зміст поняття 108

ДОКУМЕНТОЗНАВЧА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА 112

Світлана Дубова

Проблемні аспекти формування спеціальності «Інформаційна,
бібліотечна та архівна діяльність» 112

Світлана Литвинська

Роль термінології у фаховому мовленні документознавця..... 116

Галина Сілкова

Інформаційна, бібліотечна та архівна справа: проблеми фахової
підготовки..... 120

NOTA BENE..... 128

Михайло Гінзбург, Владислав Бабенко

Рекомендації щодо подавання термінів-відповідників, власних
і номенклатурних назв у текстах українських перекладів
європейських стандартів..... 128

Галина Гордієнко

Управлінський дискурс як соціокомунікативний сегмент
документування управлінської інформації 140

Евгеній Плешкевич

Синергетический подход в документоведении и смежных
научных дисциплинах 145

Сергій Савченко, Леся Ткач

Використання людини як матеріального носія інформації:
перспективи та загрози 152

Володимир Садовенко, Катерина Полоз

Методичні засади проведення системного аналізу
інформаційних процесів у документознавстві 158

Оксана Тур

Проблеми оформлення бібліографічних описів згідно з вимогами
міжнародних стилів 163

СЛОВО МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ.....	171
<i>Тетяна Білуцак</i>	
Архіви і сервіси Web 2.0: нові можливості в діяльності архівного менеджменту	171
<i>Віта Бойко</i>	
Актуальні питання розвитку сучасного документознавства в Україні.....	177
<i>В'ячеслав Кудлай</i>	
Ідентифікація електронних документів в умовах впровадження ДСТУ ISO серії 30300	181
НАШІ ГОСТІ.....	187
<i>Олена Бережняк</i>	
Бібліометричний аналіз документного потоку зарубіжної літератури.....	187
<i>Леся Біловус</i>	
Документально-комунікаційна функція україномовної періодики США щодо діяльності громадських організацій (на прикладі США).....	201
<i>Марина Костенко</i>	
Інформаційне забезпечення галузі художньої культури і мистецтва	207
<i>Олег Кукушкін</i>	
Інформаційний менеджмент державних органів України: проблеми функціонування в сучасних умовах	213
IN MEMORIAM.....	217
<i>Евгеній Плешкевич</i>	
В пам'ять о Михайле Семёновиче Слободяник – крупном ученом и хорошем товарище	217
<i>Валентина Ставицька</i>	
Спомин про Михайла Слободяника.....	218
Бібліографічний покажчик змісту наукової збірки «Термінологія документознавства та суміжних галузей знань» (2007–2017).....	219
Тематичний покажчик статей	219
Покажчик авторів	232
Відомості про авторів	235

Михайло Гінзбург

МОВА ТЕХНІЧНИХ СТАНДАРТІВ ЯК ОКРЕМИЙ ФУНКЦІЙНИЙ ШАР ФАХОВИХ МОВ

У статті розглянуто класифікацію фахових мов і показано, що, крім традиційного поділу сукупності фахових мов за предметною сферою, доцільно виокремлювати «горизонтальні» шари фахових текстів із технічних наук, кожен з яких має власні мовні ознаки, пов'язані з функційним призначенням, сферою функціонування, користувачами. Доведено, що стандартам незалежно від їхньої тематики властива одноманітна структурованість, яка істотно відрізняє їх від інших фахових текстів. Показано, що мова стандартів більш заформалізована порівняно з мовою монографій, статей, підручників, посібників тощо. Це дає підстави розглядати її як окремий функційний шар фахових мов.

Ключові слова: стандарт, предметна сфера, фахова мова, класифікація, структура, положення

Утрадиційному мовознавстві розглядають систему **функційних¹ стилів та підстилів** певної літературної мови, під якими розуміють суспільно усвідомлені різновиди мовлення з властивими їм лексичними, фразеологічними, морфологічно-синтаксичними, орфоепічно-акцентуаційними засобами, використовуваними для здійснення однієї з функцій мови² – пізнання, інформування, впливу. Класифікації функційних стилів часто ґрунтуються на різних засадах і тому містять велику кількість функційних стилів. Згідно з найпоширенішою сучасною класифікацією виділяють шість основних стилів: **розмовний, художній, публіцистичний, конфесійний, офіційно-діловий і науковий³**. Кожен стиль має: власну сферу застосовування, основне призначення (пізнання, інформування, регулятивний чи емоційний вплив тощо), характерні ознаки (форма викладу та спосіб викладання), систему мовних засобів і стилістичних норм (лексика, характерні граматичні форми, типи речень і т.д.).

У науковому стилі зазвичай виділяють такі підстили⁴:

- **власне науковий**, яким викладають наукові результати для фахівців у монографіях, наукових статтях, доповідях, повідомленнях тощо;
- **науково-популярний**, яким подають наукові результати для осіб, що цікавляться наукою, але не мають спеціальних знань;
- **науково-навчальний**, який використовують у підручниках, посібниках, лекціях, бесідах;

– **науково-публіцистичний**, яким повідомляють про досягнення науки і техніки в засобах масової інформації;

– **виробничо-технічний**, яким викладають тексти, що обслуговують різні сфери господарства й виробництва – нормативні документи технічного характеру (стандарти, інструкції), довідники, проспекти тощо.

Основні недоліки підходу до вивчення мови технічних стандартів, який ґрунтується на функційних стилях і підстилях, полягає в тому, що:

– по-перше, виробничо-технічним підстилем об'єднано документи як нормативного, так і довідкового характеру, що не дає змоги зважати на специфіку саме нормативних документів;

– по-друге, за такої класифікації стилів (підстилів) проігноровано спільність рис нормативних документів технічного характеру і нормативно-правових актів технічного характеру, наприклад технічних регламентів⁵, стиль яких уважають офіційно-діловим⁶;

– по-третє, стильові відмінності у традиційному мовознавстві взагалі вважають не такими суттєвими, наголошуючи, що в будь-якому функційному «стилі переважають загальномовні, міжстильові засоби, хоч кожному з них властиві специфічні елементи з однаковим стилістичним забарвленням, з єдиними нормами слововживання»⁷.

З огляду на це, потрібен інший підхід, що ґрунтується на фахових знаннях. Проблеми, пов'язані з формуванням, фіксуванням, зберіганням та передаванням фахових знань, набули у ХХ ст. такого значення, що виник спеціальний термін **фахова мова** (*нім.* Fachsprache, *англ.* languages for special purpose, LSP; *рос.* язык для специальных целей⁸, профессиональный язык, язык профессиональной коммуникации⁹), яким позначають **сукупність всіх мовних засобів**, що їх застосовують у професійно замкнутій сфері спілкування з метою забезпечити узгоджену роботу фахівців. Відповідно у мовознавстві сформувався окремий науковий напрям – **досліджування фахових мов** (*нім.* Fachsprachenforschung). На перших порах вивчали лише професійну лексику, що є предметом спеціальної міждисциплінарної галузі знань – термінознавства (*рос.* терминоведение)¹⁰, а відносно недавно почали комплексно досліджувати власне фахові мови: побудову фахових текстів, відмінності текстів різних наукових дисциплін тощо¹¹.

Базовим критерієм виокремлення фахової мови є співвіднесеність з певною предметною сферою¹² чи професійною діяльністю¹³. У сукупності фахових мов насамперед називають чотири основні класи: мови природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук (Рис. 1). Фахові мови кожного класу мають спільні риси й відрізняються від мов інших класів не лише на рівні терміносистем, але й на рівні абстрактності (штучні символи, формули), з погляду ступеня штучності, організації тексту й мовної структури

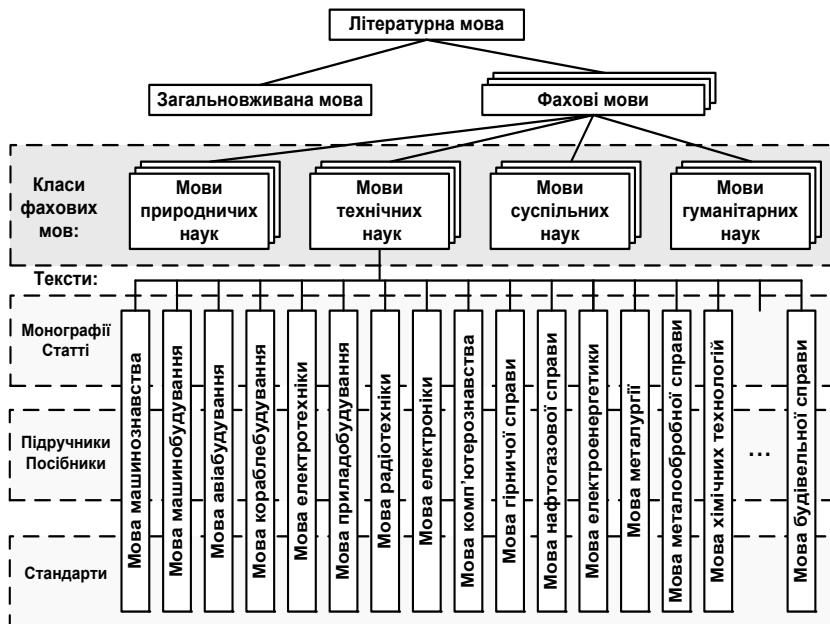

Рисунок 1. Класифікація фахових мов

тощо. Кожен клас фахових мов поділяють на підкласи – мови конкретних предметних сфер (Рис. 1), які також можна далі ділити на вузьчі сфери, що створює ієрархічну класифікацію фахових мов. На підставі такого поділу мовознавці нараховують сьогодні близько 300 фахових мов у межах певної розвиненої літературної мови¹⁴.

Окрім такого ієрархічного поділу доцільно виділити «горизонтальні» шари фахових текстів із технічних наук, наприклад, монографії та статті, підручники і посібники, стандарти (Рис. 1). Кожен шар має власні мовні ознаки, пов'язані з функційним призначенням, сферою функціонування, користувачами. Ознаки певного шару спільні для всіх фахових мов технічних наук. З огляду на це, мову стандартів різних галузей техніки можна розглядати та досліджувати як окремий функційний шар фахових мов технічних наук.

Мета цієї статті – дослідити правила розроблення технічних стандартів (далі – стандартів) і показати, що мова стандартів як окремий функційний шар фахових мов технічних наук має не лише багато спільного з іншими шарами тих самих фахових мов, але й істотні відмінності.

1 Правила структурування стандартів

Стандарт – це ухвалений рішенням визнаного органу документ, який ґрунтується на консенсусі та встановлює для загального і неодноразового використання правила, настанови або характеристики щодо діяльності чи її результатів і спрямований на досягнення оптимального ступеня впорядкованості в певній сфері. Стандарти мають ґрунтуватися на консолідованих досягненнях науки, техніки та практичного досвіду і бути спрямованими на забезпечення оптимальних суспільних вигод (ISO/IEC Guide 2:2004¹⁵, п. 3.2).

Характерною вимогою до будь-якого фахового тексту є ясність, чіткість, внутрішня узгодженість, зрозумілість, стислість і послідовність, чого досягають, зокрема, логічно побудованою структурою. Проте структура та правила викладання фахових текстів того самого шару (наприклад, монографій, статей, підручників, посібників) можуть суттєво варіюватись у різних видавництвах. А для стандартів загальна структура, правила викладання окремих структурних елементів практично тотожно застандартизовано на міжнародному (ISO/IEC Directives, Part 2:2016¹⁶, далі скор. Dir2), європейському (CEN/CENELEC Internal Regulations Part 3:2015¹⁷, далі скор. IR3) та національному (ДСТУ 1.5:2015¹⁸) рівнях.

Первинною (найменшою) структурною одиницею стандарту є положення (*англ.* provision), тобто вислів, що має форму норми¹⁹, рекомендації²⁰ чи твердження²¹. Положення різняться формою викладу, пов'язаною з їхньою модальністю, зреалізованою в тексті стандарту відповідними мовними засобами.

Весь текст стандарту поділяють на структурні елементи (*англ.* element), під якими розуміють складник умісту стандарту, що виконує певні функції (ДСТУ 1.5:2015, п. 3.3).

Структурні елементи залежно від їхнього змісту поділяють на нормативні та довідкові. **Нормативний елемент** (*англ.* normative element) – це елемент, який описує сферу застосування стандарту або встановлює положення (Dir2, п. 3.2.1; IR3, п. 3.2.1). Серед нормативних елементів вирізняють загальні нормативні елементи (*англ.* general normative elements) та технічні нормативні елементи (technical normative elements). До загальних нормативних елементів належать «Назва», «Сфера застосування», «Нормативні посилання», а до технічних нормативних елементів – «Терміни та визначення понять», «Позначки та скорочення», «Технічний зміст», обов'язкові «Додатки».

Довідковий елемент (*англ.* informative element) – це елемент, призначений допомогти розуміти та застосовувати стандарт або який надає інформацію про зміст стандарту, його вихідні дані та взаємозв'язок з іншими документами (Dir2, п. 3.2.2). Серед довідкових елементів виділяють передні

довідкові елементи (*англ.* preliminary informative element) і додаткові довідкові елементи (*англ.* supplementary informative element). Передній довідковий елемент – це елемент, який ідентифікує документ, подає його зміст і пояснює історію питання, його розроблення і взаємозв'язок з іншими документами (IR3, п. 3.2.2.1). Додатковий довідковий елемент – це елемент, який подає додаткову інформацію, призначену допомогти розуміти та застосовувати стандарт (IR3, п. 3.2.2.2). До передніх структурних елементів належать «Титульний аркуш», «Передмова», «Зміст», «Вступ» і «Національний вступ», а до додаткових довідкових елементів – довідкові «Додатки», «Бібліографія», «Бібліографічні дані»

Структурні елементи залежно від обов'язкової чи зумовленої наявності їх у стандарті поділяють на обов'язкові, принагідні²² та вибірні²³. **Обов'язковий елемент** (*англ.* mandatory element) – це елемент, що за будь-яких умов має бути в стандарті (Dir2, п. 3.2.3; IR3, п. 3.2.3). Прикладом обов'язкового елемента є «Сфера застосування». **Принагідний елемент** (*англ.* conditional element) – це елемент, наявність якого в конкретному стандарті зумовлена його положеннями (Dir2, п. 3.2.4; IR3, п. 3.2.4). Прикладом принагідного елемента є «Позначки та скорочення». **Вибірний елемент** (*англ.* optional element) – це елемент, поміщати який у стандарт або не поміщати якого залежить від розробника. Прикладом вибірного структурного елемента є «Додатки».

Типову структуру стандарту наочно подано у табл. 1, яка також містить додаткову інформацію про дозволений уміст кожного структурного елемента та дозволені в них різновиди положень. Загалом стандарт умовно поділений на дві частини: передні довідкові елементи та основну частину стандарту, від «Назви» до «Бібліографічних даних».

2 Форми подавання інформації у стандартах

У стандартах, як і в інших фахових текстах, зазвичай одночасно використовують різноманітні форми подавання інформації²⁴:

– для структурування текстової інформації – марковані, нумеровані та багаторівневі **списки**;

– для подавання однотипної, переважно числової, інформації – **таблиці**;

– для подавання графічної інформації – **рисунки** різних типів (діаграми, графіки, схеми, малюнки, фотознімки, кресленики, карти);

– для формалізованого подавання відношень між величинами та складу хімічних сполук – математичні та хімічні формули, відповідно.

Табличне, графічне, формульне подавання інформації є найкомпактнішим і одночасно забезпечує просте та наочне її сприймання. У Таблиці 1 показано, у які структурні елементи стандарту дозволено вміщувати таблиці, рисунки та формули.

Таблиця 1. Типові структурні елементи стандарту

Структурні елементи	Назва структурного елемента	Наявність	Дозволений уміст структурного елемента ^{а)}	Дозволені різновиди положень
Передні довідкові елементи (Preliminary informative elements)	«Титульний аркуш» (Title page)	обов'язковий	Назва і позначка стандарту	–
	«Передмова» (Foreword)	обов'язковий	Текст	Твердження
	«Зміст» (Table of contents)	обов'язковий	Номери та назви структурних елементів, їхніх розділів та підрозділів	–
	«Вступ» (Introduction)	принагідний або вибірний ^{б)}	Текст <i>Примітки</i> <i>Виноски</i> <i>Рисунки</i> <i>Таблиці</i> <i>Формули</i>	Твердження
	«Національний вступ»	принагідний ^{а)}	Текст <i>Примітки</i> <i>Виноски</i>	Твердження
Загальні нормативні елементи (General normative elements)	«Назва» (Title)	обов'язковий	Назва, позначка і чинність стандарту	Твердження
	«Сфера застосування» (Scope)	обов'язковий	Текст <i>Примітки</i> <i>Виноски</i>	Твердження
	«Нормативні посилання» (Normative references)	обов'язковий	Текст Перелік нормативних документів <i>Примітки</i> <i>Виноски</i>	Твердження
Технічні нормативні елементи (Technical normative elements)	«Терміни та визначення понять» (Terms and definitions)	обов'язковий	Текст <i>Примітки</i> <i>Виноски</i> <i>Рисунки</i> <i>Формули</i>	Твердження
	«Позначки та скорочення» (Symbols and abbreviated terms)	принагідний	Текст <i>Примітки</i> <i>Виноски</i> <i>Формули</i>	Твердження
	«Технічний зміст» (Technical content)	обов'язковий	Текст <i>Примітки</i> <i>Виноски</i> <i>Рисунки</i> <i>Таблиці</i> <i>Формули</i>	Норми, рекомендації та твердження
	«Додатки» (обов'язкові) ^{а)} (Normative annex)	вбірний		

Структурні елементи	Назва структурного елемента	Наявність	Дозволений зміст структурного елемента ^{a)}	Дозволені різновиди положень
Додаткові довідкові елементи (Supplementary informative elements)	«Додатки» (довідкові) ^{d)} (Informative annex)	вибірний	Текст <i>Примітки</i> <i>Виноски</i> <i>Рисунки</i> <i>Таблиці</i> <i>Формули</i>	Рекомендації та твердження
	«Бібліографія» (Bibliography)	принагідний	Перелік документів <i>Виноски</i>	–
	«Бібліографічні дані»	обов'язковий	Текст	–

Примітки до Таблиці

^{a)} – прямим шрифтом подано обов'язкові складники вмісту, курсивом – необов'язкові;

^{b)} – структурний елемент «Вступ» має бути лише, якщо під час розроблення стандарту виявлено конкретний об'єкт патентного права, у всіх інших випадках поміщати або не поміщати цей структурний елемент у стандарт залежить від розробника (Dir2, п. 13.3);

^{b)} – структурний елемент «Національний вступ» має бути лише у разі приймання стандартів та інших документів міжнародних і регіональних стандартувальних організацій як національних стандартів методом перевидання (ДСТУ 1.7²⁵, п. 9.1.2, 9.4);

^{d)} – усі додатки незалежно від їхнього обов'язкового чи довідкового статусу розташовують у порядку посилання на них у тексті стандарту (ДСТУ 1.5:2015, п. 5.12.8).

3 Знакова система мови стандартів

Будь-яку мову зазвичай тлумачать як систему мовних знаків (англ. system of language signs, semiotic system). Стандарти, як і інші фахові тексти, використовують вербальні та невербальні мовні знаки²⁶. До вербальних мовних знаків належать загальноживані слова, терміни, власні назви, номенклатурні назви, аббревіатури, а до невербальних – умовні позначки. Проте основним мовним знаком у стандарті є термін. І саме множина вжитих термінів відрізняє стандарти однієї предметної сфери від інших.

Як відомо, мовні знаки не функціують незалежно один від одного, а утворюють систему, правила якої визначають закономірності їх творення (морфологічні та словотвірні правила), усвідомлювання (семантичні правила) та вживання (синтаксичні правила). У правилах розроблення стандартів детальніше, ніж для будь-яких інших шарів фахових текстів у явній формі зафіксовано як правила творення, так і правила усвідомлювання та вживання мовних знаків. Тобто мова стандартів більш заформалізована порівняно з мовою інших фахових текстів (монографій, статей, підручників, посібників).

4 Морфологічні та синтаксичні особливості мови стандартів

Жодна з фахових мов не має власних морфологічних і синтаксичних засобів, а використовує граматику літературної мови. Проте з розмаїття словотвірних моделей, морфологічних форм і синтаксичних конструкцій певної літературної мови фахова обирає лише переважно найтиповіші, які забезпечують однозначну відповідність форми чи конструкції їхньому змісту.

Правила розроблення українських стандартів (ДСТУ 1.5:2015, п. 6.1.1–6.1.4) містять такі вимоги до викладання їх:

- «треба користуватися усталеною лексикою, наявною в академічних словниках, уживаючи всі мовні засоби за своєю безпосередньою призначеністю». Наприклад, якщо йдеться про подію, то треба вживати безпідметових конструкцій з дієслівною формою на **-но**, **-то**, а якщо йдеться про ознаки, набуті внаслідок процесу, – то підметових двокомпонентних конструкцій зі спільнокореневим пасивним дієприкметником²⁷;

- «наявні в термінах дієслова і віддієслівні іменники відповідно до контексту, в якому вжито термін, можна замінювати всіма нормативними граматичними формами та категоріями. Наприклад, використане в застандартизованому терміні дієслово докнаного виду чи похідний від нього віддієслівний іменник за контекстом можна замінювати дієсловом недокнаного виду чи відповідним віддієслівним іменником»;

- «викладаючи текст положення чи вимоги, треба скрізь, де це можливо, уникати нагромадження віддієслівних іменників на “-ння”, вживаючи замість них відповідні дієслова»;

- «зворотну форму дієслова відповідно до її безпосередньої призначеності треба вживати лише тоді, коли йдеться про неперехідну дію, і не вживати, коли йдеться про перехідну дію (у якій беруть участь і виконавець, і об’єкт)»;

- «позначаючи загальну назву процесу (дії), іменники вживають в однині»;

- «треба відрізнити назву процесу від назви наслідку процесу, використовуючи, де це можливо, різні іменники».

Характерною ознакою стандартів, як й інших нормативних документів, є позачасовість, тому з усього розмаїття часових форм дієслова вживають здебільшого форму теперішнього часу²⁸.

Згідно з тими самими правилами (ДСТУ 1.5:2015, п. 6.1.9) «текст стандарту треба викладати так, щоб ті, хто застосовують стандарт, мали змогу однозначно відрізнити вимоги, яких вони повинні неодмінно дотримуватися, від положень, що надають певну свободу вибору чи констатують факт. Уніфіковані мовні форми, яких треба вживати, викладаючи положення стандарту, наведено в додатку Е цього стандарту». Цей додаток містить мовні форми для таких різновидів положень: вимог, інструкцій, заборон, дозволів, рекомендацій, тверджень про змогу і здатність.

Інші словотвірні, морфологічні та синтаксичні особливості мови стандартів викладено у Додатках Г і Д ДСТУ 3966:2009²⁹ та деяких працях³⁰.

Отже, мова стандартів незалежно від їхньої тематики має певні морфологічні та синтаксичні особливості, які істотно відрізняють їх від інших фахових текстів тієї самої тематики.

Висновки

Стандартам незалежно від їхньої тематики властиво одноманітна структурованість, яка істотно відрізняє їх від інших фахових текстів.

У стандартах зазвичай одночасно використовують різноманітні форми подання інформації (текст, таблиці, рисунки, формули), проте на відміну від інших фахових текстів у правилах розроблення стандартів чітко встановлено у яких структурних елементах стандарту дозволено вміщувати таблиці, рисунки та формули.

Мова стандартів більш заформалізована порівняно з мовою інших фахових текстів (монографій, статей, підручників, посібників) та має певні морфологічні та синтаксичні особливості. Ці додаткові норми (обмеження) спрямовані на забезпечення **логічної послідовності, точності та однозначності тексту**. Завдяки вжитим уніфікованим мовним формам з однозначно вираженою певною модальністю користувачі стандартів мають змогу безпомилково розрізнити такі різновиди положень як вимоги, інструкції, заборони, дозволи, рекомендації, твердження про змогу і здатність.

Усе це дає підстави розглядати та досліджувати мову стандартів як окремий функційний шар фахових мов технічних наук, який має не лише багато спільного з іншими шарами тих самих фахових мов, але й істотні відмінності.

¹ Згідно з нормами сучасної української мови прикметники *функційний* та *функціональний* треба розмежовувати так само як прикметники *професійний* та *професіональний*: *функційний* – це прикметник до слова *функція*, тоді як *функціональний* – це прикметник до слова *функціонал*.

² *Пономарів О.Д.* Стилістика сучасної української мови : підручник / *О.Д. Пономарів*. – Київ : Либідь, 1992. – С. 6.

³ *Єрмоленко С.Я.* Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / *С.Я. Єрмоленко, С.П. Бибих, О.Г. Тодор*; за ред. *С.Я. Єрмоленко*. – Київ : Либідь, 2001. – С. 195.

⁴ *Струганець Л.В.* Культура мови. Словник термінів / *Любов Струганець*. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 41–42.

⁵ **Технічний регламент** – «нормативно-правовий акт, в якому визначено характеристики продукції або пов'язані з ними процеси та методи виробництва, включаючи відповідні процедурні положення, дотримання яких є обов'язковим. Він може також включати або виключно стосуватися вимог до термінології, позначень, пакування, маркування чи етикетування в тій мірі, в якій вони застосовуються до продукції, процесу або методу виробництва». Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 № 124–VIII, ст. 1.

⁶ **Офіційно-діловий стиль** – це функційний стиль міжнародних документів, законів і підзаконних актів, службового листування, діловодства тощо.

⁷ *Струганець Л.В.* Культура мови ... – С. 72.

⁸ *Лейчик В.М.* Терминоведение: предмет, методы, структура / *В.М. Лейчик*. – Изд. 4-е. – Москва : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – С. 10.

⁹ *Голованова Е.И.* Введение в когнитивное терминоведение : учеб. пособие / *Е.И. Голованова*. – Москва : ФЛИНТА : Наука, 2011. – С. 45.

¹⁰ Гінзбург М.Д. Термінознавство як міждисциплінарна галузь знань [Електронний ресурс] / М.Д. Гінзбург, С.С. Коваленко // Междисциплинарные исследования в науке и образовании. – 2012. – № 1 К. – Режим доступу : <http://mino.esrae.ru/158-1096>

¹¹ Авербух К.Я. Общая теория термина / К.Я. Авербух. – Москва : Издательство МГОУ, 2006. – С. 16, 212–213 ; Кияк Т. Апологія лінгвістики фахових мов / Тарас Кияк // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. Вип. VII / відп. ред. Л.О. Симошенко. – Київ : КНЕУ, 2007. – С. 18–21 ; Кияк Т. Фахові мови як новий напрям лінгвістичного дослідження / Тарас Кияк // Іноземна філологія. – 2009. – Вип. 121. – С. 138–141.

¹² **Предметна сфера** (англ. subject field; domain) – галузь спеціальних знань. Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання (ISO 1087–1:2000, IDT): ДСТУ ISO 1087–1:2007. – Київ : Держспоживстандарт України, 2008. – VI, 36 с. – (Національний стандарт України).

¹³ Вискушенко С.А. Фахова мова як об'єкт лінгвістичного дослідження [Електронний ресурс] / С.А. Вискушенко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». – 2015. – Вип. 58. – С. 143. – Режим доступу : <http://lingvj.oa.edu.ua/articles/2015/n58/55.pdf>

¹⁴ Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова) / Т.Р. Кияк, А.М. Науменко, О.Д. Огуй. – Вінниця : Нова книга, 2006. – С. 29–31.

¹⁵ Guide – Standardization and related activities – General vocabulary : ISO/IEC Guide 2:2004(E/F/R) – Eighth edition – ISO/IEC, 2004. – XIV, 60 p. (Настанова – Стандартизація та суміжні види діяльності – Загальний словник. Восьме видання). – Режим доступу : http://www.iso.org/iso/iec_guide_2_2004.pdf

¹⁶ Principles and rules for the structure and drafting of ISO and IEC documents : ISO/IEC Directives, Part 2, 2016. – Seventh edition. – ISO/IEC, 2016 – VIII, 86 p. (Принципи та правила структурування та розроблення документів ISO/IEC, сьома редакція). – Режим доступу : <http://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=ll&objId=4230456&objAction=browse&sort=subtype>

¹⁷ Rules for the structure and drafting of CEN/CENELEC Publications (ISO/IEC Directives – Part 2:2011, modified) : CEN/CENELEC Internal Regulations Part 3:2015. – CEN/CENELEC, 2015. – 91 p. (Правила структурування та розроблення публікацій CEN/CENELEC : Внутрішній регламент CEN/CENELEC – Ч. 3). – Режим доступу : ftp://ftp.cenelec.eu/CENELEC/IR/CENCENELEC_IR3_EN.pdf

¹⁸ Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів : ДСТУ 1.5:2015. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2015. – IV, 61 с. – (Національний стандарт України).

¹⁹ **Норма** або **нормативне положення** – це положення, змістом якого є припис, дозвіл чи заборона виконувати певні дії або припис мати певні властивості чи (у заперечній формі) не мати їх. За змістом і формою норми поділяють на вимоги, вичерпні, інструктивні, заборонні та дозвільні положення.

²⁰ **Рекомендація** або **рекомендаційне положення** (англ. recommendation) – це положення, що вказує на одну з кількох можливостей, як на найпридатнішу, не зазначаючи чи вилучаючи інших, або на якийсь спосіб дії, як на переважний, але не обов'язковий, або (у заперечній формі) що якусь можливість чи спосіб дії не схвалюють, проте її не забороняють.

²¹ **Твердження** або **інформаційне положення** (англ. statement) – це положення, що передає лише інформацію. За змістом і формою твердження поділяють на констатувальні твердження та твердження про змугу і здатність.

²² **Принагідний** – відповідний до нагоди, ситуації.

²³ Треба розрізняти два українські прикметники: **вибірний** (з наголосом на префікс), що означає «який має властивість діяти на певні, конкретні види» і є відповідником англ. selective та рос. избирательный, селективный, та **вирішувальний** (з наголосом на корінь), що означає «такий, якого дають на вибір» і що є відповідником англ. optional та рос. факультативный.

²⁴ Гінзбург М.Д. Інструмент формування, фіксування, зберігання та передавання фахових знань [Електронний ресурс] / М.Д. Гінзбург // Междисциплинарные исследования в науке и образовании. – 2012. – № 1 Кг. – Режим доступу : <http://mino.esrae.ru/159-1232>

²⁵ Національна стандартизація. Правила та методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів : ДСТУ 1.7:2015 (ISO/IEC Guide 21–1:2005, NEQ; ISO/IEC Guide 21–2:2005, NEQ). – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2015. – IV, 30 с. – (Національний стандарт України).

²⁶ Гінзбург М.Д. Інструмент формування ...

²⁷ Гінзбург М. Щодо синтаксичних помилок у нормативних документах: практичні висновки з рекомендацій мовознавців / М. Гінзбург // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2009. – № 2. – С. 22–30.

²⁸ Кияк Т.Р. Теорія і практика перекладу ... – С. 29.

²⁹ Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять : ДСТУ 3966–2009. – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – IV, 31 с. – (Національний стандарт України).

³⁰ Гінзбург М. Десять правил українського ділового та наукового стилю / М. Гінзбург // Стандартизація,

сертифікація, якість. – 2004. – № 2. – С. 24–30 ; *його ж.* Система правил українського ділового і наукового стилю / *М. Гінзбург* // Українська мова. – 2006. – № 2. – С. 30–43; *його ж.* Синтаксичні конструкції у фахових текстах: практичні висновки з рекомендацій мовознавців / *М. Гінзбург* // Вісник: проблеми української термінології. – Львів : Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – № 620. – С. 26–32; *його ж.* Про активні та пасивні конструкції в українських фахових текстах / *Михайло Гінзбург* // Вісник : проблеми української термінології. – Львів : Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2014. – № 791. – С. 3–14.

The article discusses classification of languages for special purpose (LSPs) and demonstrates that, in addition to the traditional approach to categorize LSPs by subject fields, it's desirable to distinguish «horizontal» layers in professional texts related to technical sciences. Each layer has its own language characteristics associated with functional purpose, scope, and audience. It is demonstrated that regardless of the subject matter, standards tend to be uniformly structured, which is their prominent difference from other professional texts. It is shown that the language of standards is even more formalized than that of monographs, articles, textbooks, manuals, etc., that gives a legitimate reason to treat the language of standards as a separate functional layer of LSPs.

Keywords: standard, subject field, language for special purpose (LSP), classification, structure, provision

ПОКАЖЧИК АВТОРІВ

- Алейнікова Я. 186
Антоненко І. 26, 34
Аровіна М. 161
Бабенко В. 180
Бабенко Ж. 97, 102, 195
Бадьоріна Л. (Бадєрина Л.) 103, 176, 189, 205
Бездрабко В. 1–8, 17, 85, 162, 248, 251
Бережняк О. 219, 232, 244
Беспянська Г., див. Гордієнко Г.
Біловус Л. 117, 245
Білушак Т. 78, 226
Бойко В. 79, 149, 211, 227
Бондарєва Л. 139
Боряк Т. 90
Бучковська О. 104, 140, 233
Вакулик І. 131
Вернигора Е. 163
Вільчинська І. 177
Вінічук І. 123
Вірьовкіна Н. 168
Галимова Е. 105
Гаращенко Л. 86
Гаращук Т. 212
Гінзбург М. 43, 54, 61, 87, 180
Глушан О. 80, 94
Гомотюк О. 35, 44, 141, 240
Гордієнко Г., див. Беспянська Г. 45, 55, 62, 150, 181, 196
Грінберг Л. 28, 106
Грогуль О. 213, 220
Добровольська В. 142
Дроздова О. 63, 234
Дубова С. 164, 169, 172
Дяченко Н. 18
Желтоухова Д. 151
Жумарь С. 95
Захарова І. 71
Збанацька О. 143, 152
Зиновєва Н. 19, 56, 72

Зозуля С. 91, 118, 170, 197, 221
Зоряна А. 153
Иванова О. 190
Карпюк Д. 119, 214
Климова К. 96, 129
Ковтанюк Ю. 215
Комова М. 78, 137
Кондакова Н. 198
Костенко М. 107, 144, 178, 199, 206, 235, 246
Кудлай В. 64, 81, 154, 228
Кукушкін О. 108, 247
Куликова Т. 191
Купрунець Т. 65, 155
Кухтина А. 109
Лаба О. 216
Легостаєва О. 229
Литвинська С. 46, 66, 76, 82, 136, 173
Лісіна С. 83
Луцишина Т. 112, 124, 222
Мальцева І. 165
Матвієнко О. 171
Меркотан М. 236
Микитенко В. 143
Михайлюк О. 74
Наливайко Ю. 92
Нестеренко Г. 88
Нестерович Ю. 9, 20, 29, 36, 47, 57, 67, 89, 95
Нечухасва Н. 126
Новіцька О. 156
Огар Е. 21, 98
Остапчук Ю. 110, 200, 207
Пелещишин А. 78
Петрова І. 166
Петровський В. 132
Півньова Л. 157
Плешкевич Е. 10, 22, 33, 37, 48, 58, 68, 158, 182, 249
Поберезська Г. 11
Полоз К. 184
Поплавський М. 175
Попчук О. 217

Посохов С. 132
Постельжук О. 145, 237
Прокоф'єва К. 73
Промська О. 111, 192, 201, 208
Радзієвський В. 231
Решетілова О. 73
Романуха З. 120, 125, 209, 223
Савченко С. 74, 183
Садовенко В. 184
Сапицька І. 167
Свіжа О. 230
Селіверстова К. 38
Силков С. 12, 23, 31, 39, 84, 93, 159
Симоненко Л. 13, 24
Сілкова Г. 32, 40, 49, 112, 146, 147, 174, 238
Слизький А. 218
Слободяник М. 147
Солоіденко Г. 14
Ставицька В. 250
Стороженко Л. 113, 224, 239
Стрішенець Н. 15, 121, 160
Сукач А. 202
Ткач Л. 126, 183
Ткач Ю. 166
Трачук Л. 99, 114, 127, 193, 203, 225
Третяк О. 241
Тупчієнко-Кадирова Л. 50
Тур О. 51, 69, 75, 133, 185, 242
Туровська Л. 41, 52, 134, 138
Халіновська Л. 135
Харченко С. 76, 136
Цивін М. 171
Черкасов С. 243
Чуканова С. 100
Шатрова М. 115, 128, 179, 188, 194, 204, 210
Швецова-Водка Г. 16, 25, 33, 42, 53, 59, 77, 101, 122, 130
Шпилевская И. 60
Шульгіна В. 116
Ясьмо В. 148

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Бабенко Владислав Олександрович – провідний інженер Інституту транспорту газу

Бабенко Жанна Валентинівна – викладач кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету

Бездрабко Валентина Василівна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Київського національного університету культури і мистецтв

Бережняк Олена Володимирівна – викладач кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету

Біловус Леся Іванівна – кандидата філологічних наук, доцент, доцент кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства Тернопільського національного економічного університету

Білушак Тетяна Миколаївна – кандидат історичних наук, асистент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності Національного університету «Львівська політехніка»

Бойко Віта Федорівна – кандидат історичних наук, завідувач відділу документознавства Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства

Гарашенко Лілія Борисівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

Гінзбург Михайло Давидович – доктор технічних наук, професор, начальник відділу Інститут транспорту газу

Гордієнко Галина Василівна – доцент кафедри інновацій та інформаційної діяльності в освіті Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Глушан Олена Володимирівна – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Київського національного університету культури і мистецтв

Дубова Світлана Володимирівна – кандидат історичних наук, викладач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Київського національного університету культури і мистецтв

Жумарь Сергій Володимирович – кандидат історичних наук, заступник директора Білоруського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи

Костенко Марина Степанівна – викладач кафедри документальних комунікацій Рівненського державного гуманітарного університету

Кукушкін Олег Миколайович – викладач кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету

Литвинська Світлана Віталіївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету

Нестерович Юрій Володимирович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Білоруського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи

Нестерович Юрій Володимирович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Центру досліджень білоруської культури, мови і літератури Національної академії наук Білорусі

Нестеренко Галина Олегівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри інновацій та інформаційної діяльності в освіті Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Огар Емілія Ігорівна – доктор наук із соціальної комунікації, професор, професор кафедри медіа комунікацій Української академії друкарства

Плешкевич Євгеній Олександрович – доктор педагогічних наук, доцент, головний науковий співробітник Державної публічної науково-технічної бібліотеки Сибірського відділення Російської академії наук

Полоз Катерина Іванівна – студентка III курсу спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність» факультету транспортних та інформаційних технологій Національного транспортного університету

Савченко Сергій Володимирович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності Національної металургійної академії України

Садовенко Володимир Сергійович – кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри обчислювальної техніки Національного транспортного університету

Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету Рівненського державного гуманітарного університету

Ткач Леся Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності Національної металургійної академії України

Трачук Людмила Федорівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету

Тур Оксана Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

Чуканова Світлана Олександрівна – кандидат педагогічних наук, координатор Американської бібліотеки ім. В. Китастого при НаУКМА

Швецова-Водка Галина Миколаївна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету

CONTENTS

WORD TO THE READER	6
<i>Valentyna Bezdrabko</i> Vita brevis, ars longa	6
TERMINOLOGICAL ISSUES OF DOCUMENT SCIENCE	8
<i>Valentyna Bezdrabko</i> Terminological standards of records management and archival affairs: what will it be?	8
<i>Liliia Harashchenko</i> Analytical nominations of terminology of Document Science	21
<i>Mykhailo Hinsburh</i> Language of technical standards as a separate functional layer of the professional languages	28
<i>Halyna Nesterenko</i> Terminology of human resource management and HR administration: problematic aspects and their impact on practice	39
<i>Yuriy Nesterovich</i> About transdisciplinary interaction between the concepts of the document and the information product in the context of the description of the structure of the edition and publication in the construction of the general intertheory	48
LIBRARY SCIENCE TERMINOLOGY	61
<i>Zhanna Babenko</i> The development of the terminological system of the information services	61
<i>Emiliia Ohar</i> Children's book in an interdisciplinary perspective: creation features of the basic terms	70
<i>Liudmyla Trachuk</i> Electronic catalogs of regional universal scientific libraries of Ukraine: terminological issues	78
<i>Svitlana Chukanova</i> Place of the term «information science» in the modern Ukrainian Library Science	86
<i>Halyna Shvetsova-Vodka</i> Typology of publications and terminology standard 3017:2015	89
ARCHIVAL SCIENCE TERMINOLOGY	95
<i>Olena Hlushan</i> Development of the international standardization of the archival description, the draft of the standard «Records in context» (RiC)	95
<i>Sergey Zhumar', Yuriy Nesterovich</i> Correlation of concepts, which are indicated by terminological elements «fund», «informational resource» in Archival Science and Library Science (to the formulation of the question)	102
<i>Kateryna Klymova</i> Valorization of archives: genesis and meaning of the term	108
DOKUMENT SCIENCE AND INFORMATIONAL EDUCATION	112
<i>Svitlana Dubova</i> Problematic aspects of the forming of the specialty «Informational, library and archival affairs»	112
<i>Svitlana Lytvyns'ka</i> The role of terminology in professional language of Document Science specialist	116
<i>Halyna Silkova</i> Informational, library and archival affairs: problems of professional training	120

NOTA BENE		128
<i>Mykhailo Hinsburh, Vladyslav Babenko</i>	Recommendations for the use of the terms matches, proper and nomenclature names in the texts with Ukrainian translation of European standards	128
<i>Halyna Hordiienko</i>	Managerial discourse as a social communicative segment of the documenting the management information	140
<i>Evgeniy Pleshkevich</i>	Synergetic approach in Document Science and related scientific disciplines	145
<i>Serhii Savchenko, Lesia Tkach</i>	Using a human as a material data carrier: prospects and threats	152
<i>Volodymyr Sadovenko, Kateryna Poloz</i>	Methodological principles of the system analysis of information processes in Document Science	158
<i>Oksana Tur</i>	Problems of the creation the bibliographic descriptions as it is required by international styles	163
WORD OF YOUNG SCIENTISTS		171
<i>Tetiana Bilushchak</i>	Archives and services of WEB 2.0: new opportunities in activities of archival management	171
<i>Vita Boiko</i>	Actual issues of modern Document Science in Ukraine	178
<i>Viacheslav Kudlai</i>	Identification of electronic records in the conditions of introduction the DSTU ISO of 30300 series	181
OUR GUESTS		187
<i>Olena Berezhniak</i>	Bibliometric analysis of the documentary flow of foreign literature	187
<i>Lesia Bilovus</i>	Documentary and communicational function of Ukrainian periodicals of the USA regarding the activities of public organizations (as an example SUA)	201
<i>Maryna Kostenko</i>	Informational providing of the field of art culture and art	207
<i>Oleh Kukushkin</i>	Informational management of the authorities of Ukraine: problems of functioning in modern conditions	213
IN MEMORIAM		217
<i>Evgeniy Pleshkevich</i>	In memory of Mikhail Semenovich Slobodyanik – a great scientist and a good friend	217
<i>Valentyna Stavyts'ka</i>	Remembrance about Michail Slobodyanyk	218
<i>Valentyna Bezdrabko</i>	Bibliographic index of content of the scientific digest «Terminology of Document Science and related fields of knowledge» (2007–2017)	219
Thematic index of articles		219
Index of authors		232
<i>Information about authors</i>		235

Наукове видання

ТЕРМІНОЛОГІЯ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА
ТА СУМІЖНИХ ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ

Збірка наукових праць
Випуск 10

Технічний та бібліографічний редактор
Н.А. Бойчук

Адреса редакційної колегії:
вул. Чигоріна, 14, к. 76, 01601, Київ
(044) 285-00-66

Здано в набір 18.05.2017
Підписано до друку 22.05.2017 Формат 60x84 / 16
Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 13,95.
Гарнітура Times. Наклад 350 прим.
Зам. № 10

Видруковано ТОВ «Четверта хвиля»
Свідоцтво ДК № 340
проспект Валерія Лобановського, 119, оф. 213, Київ,
(044)-221-13-82